

Retouradres : Gilbert Cant
Perstraat 88 9120 Haasdonk

België-Belgique
P.B.
9100 SINT-NIKLAAS 1
3/5052

Afgiftekantoor :
9100 Sint-Niklaas 1
P708696

'T GROENE WAASLAND

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift
30ste jaargang - nr 4; september 2010 - nr 166

N A T U U R E N M I L I E U

I N H E T W A A S L A N D

**WAT WE ZELF DOEN,
DOEN WE BETER....**

MAAR IS DAT WEL ZO ???

Als 't groene waasland bij jou in de bus komt is de beslissing "komt er een tunnel of een brug boven Antwerpen" vermoedelijk reeds genomen. Hopelijk kiest men voor tunnels. Maar nog beter zou zijn dat die tunnels niet op het BAM-tracé komen, maar enkele kilometers verder naar het noorden worden verschoven. Dat laatste wordt het MECCANO-tracé genoemd.

Vandaar de actie **Schuif 'm op!!**
Enkele voordelen kan je bekijken op pagina 26 en 27.

Dat tracé is ontworpen door Antwerpse actiegroepen stRaten-generaal, en Ademloos en wordt voluit gepromoot door forum 2020, een groep van Antwerpse ondernemers en professoren. In het voorjaar hebben zij burge-meesters, beleidsmensen, sociaal-economische actoren, enz. uit Antwerpen en de rand om Antwerpen (ook het Waasland) uitgebreid geïnformeerd over dat MECCANO-plan.

De respons was meestal zeer positief. Het MECCANO-plan heeft een breed draagvlak.

Maar de Vlaamse regering wil dat MECCANO-tracé nog steeds niet onderzoeken...

In een tijd dat het begrip "financiële verantwoordelijkheid der regio's" dagelijks in het nieuws zit, is het helemaal niet te begrijpen dat het MECCANO-tracé door de Vlaamse regering NIET wordt meegenomen als kandidaat oplossing, terwijl ernstig onderzoek door het studie bureau Transport & Mobility Leuven uitwijst dat het MECCANO-tracé **goedkoper is en beter functioneert dan het BAM-tracé.**

De Wase actiegroepen ABLLOvzw en het Ringcomité pleiten ook voor het MECCANO-tracé omdat de Westelijke bretel een goede optie is voor het Waasland: de E17-hinder in Zwijndrecht vermindert drastisch, men creëert een extra verbinding van de E17 met de Waaslandhaven en de Liefkenshoek-tunnel **zonder bijkomende doorsnijding van open ruimte, ...**

Is er nog hoop?

Ja, de oorspronkelijke plannen zullen alleszins toch gewijzigd zijn, zodat een MER rapportage opnieuw moet worden uitgevoerd, inclusief een onderzoek van een alternatieve mogelijkheid. En hier kan die MECCANO opnieuw een rol gaan spelen. Wordt vervolgt...

ABLLOvzw

Openingsuren van het secretariaat van **ABLLOvzw**:

ablo.waas@gmail.com of tel 03/777 01 58

- Maandag: tussen 14u en 18u
- Dinsdag: tussen 14u en 18u
- woensdag: tussen 14u en 18u
- Donderdag tussen 14u en 18u
- Vrijdag tussen 14u en 17u

Dennerstraat 65, 9100 Sint-Niklaas.

Openingsuren van het secretariaat van **'t groene waasland**:

groene.waasland@gmail.com of 03/775 19 31

- Maandag tussen 14u en 18u
- Dinsdag tussen 14u en 18u
- Perstraat 88, 9120 Haasdonk.

DEFINITIEVE UITSPRAAK IN RECHTSGEDING NATUURPUNT TEGEN RUILVERKAVELING MEERDONK.

In 1984, de ruilverkavelingswerken rond Meerdonk waren in volle uitvoering, liet De Wielewaal, nu Natuurpunt Studie, gesteund door ABLLO vzw, het betonneren van de Waterstraat door een deurwaardersexploot stilleggen. De Waterstraat (nu St-Jakobstraat) vormt de oostelijke grens van het Krekengebied van Saleghem en was een prachtige landelijke zandweg met brede bloemrijke bermen. In het daarop volgende kortgeding voor de rechtbank van Dendermonde en voor het hof van beroep in Gent kreeg de vereniging ongelijk. De werken werden hervat en voltooid. Ook toen Natuurpunt Studie in 1986 het graven van afwateringsgrachten langs de kreekplassen en door het natuurgebied "Het Rietland" wilde laten stopzetten waren de aannemers zo goed als klaar met de werken eer de rechtbank op het verzoek inging en de graafwerken liet opschorten.

Om te voorkomen dat de klacht van Natuurpunt in een uitspraak ten gronde opnieuw zou worden afgewezen vroegen de vereniging een oordeel van de Raad van State over de geldigheid van de aan het ruilverkavelingscomité verleende bouwvergunningen. Natuurpunt en ABLLO vzw trokken deze in twijfel. In een natuurgebied met wetenschappelijke waarde, dat bovendien al jaren door een vereniging beheerd wordt mits geschreven overeenkomsten met de eigenaars, kunnen immers alleen werken uitgevoerd worden die de natuurwaarde van het gebied ten goede komen. Ondertussen vorderde het Ruilverkavelingscomité Meerdonk een zware schadevergoeding van De Wielewaal (Natuurpunt) wegens het stilleggen van de werken in 1984 en 1986.

Op 27 mei 1998 kwam de verlossende uitspraak van de Raad van State: de bouwvergunningen waren ten onrechte verleend. De werken mochten nooit uitgevoerd geweest zijn. De klacht van de vereniging werd als gegrond aanvaard. Met dit vonnis kon Natuurpunt nu opnieuw naar de rechtbank in Dendermonde stappen om herstelmaatregelen en op haar beurt een schadevergoeding te eisen voor de ondertussen snel aftakelende natuurwaarden in het Krekengebied van Saleghem en de Waterstraat. En uiteindelijk, op

30 april 2010, na twee lijvige rapporten van deskundigen die de mogelijkheden tot herstel in de oorspronkelijke toestand moesten onderzoeken – na zoveel jaren was een dergelijke studie niet onterecht – en na talrijke tussenvonnissen viel het verdikt: het RVK-comité wordt veroordeeld tot het opbreken van de betonverharding en het herstel van de bermen in de Waterstraat. Ook moet het comité het afwaterend vermogen van de parallelsloten door drempels verminderen en het moet een nieuwe automatische stuw laten bouwen met een vaste minimumdrempel (0,75m TAW) hoog genoeg om oeverlanden langs de kreek voldoende drassig te houden.

De Vlaamse Landmaatschappij (VLM), de overheidssdienst voor het uitvoeren van o.m. ruilverkavelingen en natuurinrichtingswerken, is alvast gestart met een overleg tussen het RVK-comité, het gemeentebestuur van Sint-Gillis-Waas, het Bestuur van de Polder van het Land van Waas en Natuurpunt. De werken moeten uitgevoerd zijn binnen het jaar na de betekening van het vonnis. Dan zal er een einde gekomen zijn aan een lang aanslepend gerechtsgeding met vele bundels tussenkomsten van de advocaat en een niet aflatende inzet van enkele bestuursleden van Natuurpunt en ABLLO.

Jan Dhollander

VELT IS LAUREAAT VAN DE PRIJS VOOR HET VRIJWILLIGERSWERK 2010

Op 20 mei werd te Brussel de titel van 'laureaat van de Prijs voor het Vrijwilligerswerk 2010' uitgereikt. Bij de 10 kandidaten die geselecteerd werden uit de 237 inzendingen waren twee organisaties met Wase achtergrond. Beweging in de Stad (de motor van Villa Pace, wereldmarkt en tal van andere organisaties tijdens de Vredesfeesten in Sint Niklaas) eindigde nipt achter het innovatieve project "Bewegingscoaches" van Velt. Velt is erg blij met deze prijs. Het project 'Bewegingscoaches' leidt vrijwilligers op om de 87 bestaande Velt-afdelingen en nieuwe Velt-groepen te begeleiden. De Wase afdeling was actief bij iedere fase van het ontstaan van het project en levert met Sarah Hofman ook de eerste teamcoach.

'Veel van onze 800 vrijwilligers zijn echte specialisten in ecologisch tuinieren en ecologische voeding, ze gebruiken hun kennis en ervaring om toffe lokale activiteiten op te zetten. Maar naast keuken en tuin is er een derde belangrijk thema: organisatieontwikkeling. We willen de vereniging dynamisch houden, vol van beweging, zodat ze mee evolueert met de noden en de mogelijkheden van onze samenleving. Dat gaat niet vanzelf, het moet goed gecoached worden en er zijn veel helpende handen voor nodig. Vrijwilligershanden dus, en die nieuwe vrijwilligers noemen we bewegingscoaches' zegt Velt-directeur Jan Vannoppen.

Foto: Het Veltteam © Frank Toussaint

verenigingsleven

ZWALUWEN, DAPPER, FRIVOOL EN BEDREIGD

DOOR JENNY DE LAET

Een zwaluw maakt de lente niet maar een lente en zomer zonder zwaluwen zou een enorme verarming betekenen. De Boerenzwaluw en de Huiswaluw zijn oorspronkelijk rotsbewoners die er in de loop van de menselijke evolutie in slaagden om gebruik te maken van menselijke bouwsels. De Oeverwaluw zoekt zandige verticale oeveren als nestplaats. Als kleine insectenetters van amper 20 gram, trekken ze na het broedseizoen vijf- tot tienduizend kilometer naar hun overwinteringsgebied.

Stuk voor stuk luchtacrobaten die massa's vliegende en voor ons soms lastige insecten uit de lucht plukken. Hun huwelijksleven is ronduit frivool te noemen met playboys, krakers, bewakers en helpers. Spijtig genoeg zijn ze ook op verschillende fronten bedreigd. Voedselverlies, verdwenen nestplaatsen en klimaatverandering vormen de voornaamste gevaren en worden uitgebreid besproken.

Mirjam Wiskerke, zwaluwliefhebber in hart en ziel, zorgde voor een mooie anekdote van haar Boerenzwaluwen. Voor deze heruitgave werd *Zwaluwen, dapper, frivool en bedreigd* volledig herwerkt en nieuwe onderzoeksresultaten werden opgenomen.

Jenny De Laet (° 1952) specialiseerde zich als doctor in de wetenschappen en de gedragsecologie. Voor haar boekenreeks 'Vogels rondom ons' ontving ze de 'Nobelgische prijs voor popularisering van de wetenschap'. Eerder verschenen in deze reeks boeken als Mussen, een groene partij, Vinken vliegen zelden alleen, Kraaien, kwajongens van bos en veld, De vier seizoenen van de mezen en Uilen, mannen van de nacht.

ABLLOVZW

BOOMPLANTACTIES IN HET WAASLAND

natuurpunt zuid-waasland

Onze troeven: Scherpe prijzen

Levering aan huis op zaterdag 27 november.
Zelf uw planten afhalen kan: op vrijdag 26 november tussen 16 en 18 uur en op zaterdag 27 november tussen 10 en 12 uur.

Afhaaladres: speelplaats van de vroegere gemeenteschool aan de Wereldwinkel Koutermolenstraat 6/B, 9111 Belsele

Een onovertroffen keuze aan inlands bosgoed en loofbomen Een uitgebreid assortiment aan fruitbomen en bessenstruiken. **Zie hiernaast.**

Elke euro winst wordt gebruikt voor de aankoop van natuurgebieden in het Waasland en omgeving

INFO nbr.npzuidwaas@skynet.be 03 776 90 38

Bestellen vòòr 1 november met het bestelformulier dat je vindt op onze website www.natuurpunt-zuid-waasland.be klik op **boomplantactie**

of met het online bestelformulier (aanbevolen)

Ook andere natuurpuntafdelingen organiseren een boomplantactie

Natuurpunt Moervaart-Zuidlede : De bestelbon zal in oktober beschikbaar zijn op hun website www.heidebos.be klik op onze afdeling dan op activiteiten... Levering aan huis te Moerbeke-Waas, Wachtebeke en Lochristi of afhalen na afspraak te Moerbeke-Waas

Natuurpunt Waasland Noord & Panneweel: via hun website www.panneweel.be klik op boomplantactie.

Zie ook kalender van 3 oktober: **FRUITDAG!!**

bosgoed / haagplanten (levering/prijs per 5 stuks)			
			
<small>Hedge (1) (100x100cm)</small>	<small>Hedge (2) (100x100cm)</small>	<small>Hedge (3) (100x100cm)</small>	<small>Hedge (4) (100x100cm)</small>
			
<small>Hedge (5) (100x100cm)</small>	<small>Hedge (6) (100x100cm)</small>	<small>Hedge (7) (100x100cm)</small>	<small>Hedge (8) (100x100cm)</small>
			
<small>Hedge (9) (100x100cm)</small>	<small>Hedge (10) (100x100cm)</small>	<small>Hedge (11) (100x100cm)</small>	<small>Hedge (12) (100x100cm)</small>
			
<small>Hedge (13) (100x100cm)</small>	<small>Hedge (14) (100x100cm)</small>	<small>Hedge (15) (100x100cm)</small>	<small>Hedge (16) (100x100cm)</small>
			
<small>Hedge (17) (100x100cm)</small>	<small>Hedge (18) (100x100cm)</small>	<small>Hedge (19) (100x100cm)</small>	<small>Hedge (20) (100x100cm)</small>
			
<small>Hedge (21) (100x100cm)</small>	<small>Hedge (22) (100x100cm)</small>	<small>Hedge (23) (100x100cm)</small>	<small>Hedge (24) (100x100cm)</small>
			
<small>Hedge (25) (100x100cm)</small>	<small>Hedge (26) (100x100cm)</small>	<small>Hedge (27) (100x100cm)</small>	<small>Hedge (28) (100x100cm)</small>
			
<small>Hedge (29) (100x100cm)</small>	<small>Hedge (30) (100x100cm)</small>	<small>Hedge (31) (100x100cm)</small>	<small>Hedge (32) (100x100cm)</small>

NATUURSCHOOLDAGEN 2010

'Er zat beweging in'

Zoals elk jaar, waren de natuurschooldagen van 10 en 11 mei ook nu weer een hoogtepunt in ons (toch wel druk) jaarprogramma.

Het thema dit jaar was 'snelheid en beweging' en het mag gezegd zijn: er zat beweging in.

Tijdens deze twee dagen passeerden bijna 300 kinderen van de twee schoolgemeenschappen van Tielrode de revue. Onze gidsen van dienst Yvette, Alex, Staf en Jules namen de jongens en meisjes op sleeptouw en hun tocht leidde langs drie actieve doestanden.

Astrid construeerde, met de kinderen als onderdeel, zowaar een levend waterrad, waarbij het graan (of ballonnen?) perfect gemalen werd. Bij Gert werden de hersens (?) gepijnigd met een heuse quiz over snelheid, hoogte en andere moeilijke bewegingsfacetten.

Peggy en Jef hadden postgevat in de Durmetuin bij Chris Wittebroodt, waarbij dank voor het gebruik van deze mooie locatie. De jongste kinderen werden hier ingewijd in de vele bewegingen van de dierenwereld door deze te ervaren door ze zelf uit te beelden. De oudere kinderen leerden beweging koppelen aan geluid, waardoor een echte 'rapband' ontstond 'het Snelverband' onder leiding van 'Picus V. from the USB (United States of Belgium)'.

Op het einde konden de kinderen dan nog smullen van een lekkere pannenkoek, opgediend door Ludo, Herman, Ilona, Catherine, Adeline en Martine.

Tijdens de middag konden alle medewerkers genieten van een lekkere maaltijd.

Heel dit gebeuren werd uitstekend gecoördineerd en gefotografeerd door Michel.

Een aangename verrassing was het bezoek van onze erevoorzitter Romain.

Twee dagen om met vreugde aan terug te denken!

BEWAAR DE PAARDENPOLDER

Milieuwerkgroep Ons Streven vzw ijvert al meer dan 13 jaar voor de vrijwaring van de Paardenpolder en tegen onverantwoorde verkaveling in dit overstromingsgebied.

Het zal u daarom niet verwonderen dat we met klem protesteren tegen de aanvraag van MATEXI om de Paardenpolder toch te verkavelen.

Met ons verzet willen we vermijden dat achteloze bouwlustigen een woning bouwen in een gebied waar zowel de Durme als het hemelwater voor een onmiskenbare overstromingsdreiging zorgen, de goede plaatselijke ruimtelijke ordening wordt gegarandeerd. Alsook de veiligheid in de schoolomgeving wordt waarborgd.

HISTORISCHE GEMEENTERAAD

De gemeenteraad van 30 augustus 2010 was alvast historisch. Tientallen mensen uit ons dorp waren getuige van de interpellatie van Ann Boeykens, Roger Troubleyn, Ronny De Keyzer en Nicole Van der Vieren. De voltallige gemeenteraad keurde **EENPARIG** een tekst goed waarin de gemeenteraad de overheden adviseert om op basis van de huidige gegevens de Paardenpolder te vrijwaren van bebouwing en als natuurgebied of valleigebied te behouden. Met dit advies bevestigt de gemeenteraad van Temse feitelijk het bouwverbod voor de Paardenpolder dat door de gemeenteraad van Tielrode op 9 februari 1966 werd ingesteld.

Ons Streven

KLEINEIGE FEESTEN OP DE ROOMKOUTER IN STEENDORP

Op 12 september 2010 was er de officiële opening van Roomkouter-Noord en Gelaagpark. Deze gebieden zijn in beheer van de gemeente Temse. De nadruk wordt gelegd op het recreatieve : petanquepleinen, kinderspelen, klimrek, Finse looppiste, mooie vijvers, visbruggen, een notelarendreef, zitbanken en een adembenemend uitzicht. Er waren veel bezoekers op de opening. Een 260-tal van hen hebben meegewandeld met de CVN gidsen. Een 70-tal kinderen hebben hun hartje opgehaald bij de natuurspelletjes. Het zonkeke scheen, het was een mooie dag, Een fijn gevoel bleef over.

Nine van Hoyweghen

foto: Luc Dierick

foto: Luc Dierick

DE ENERGIEJACHT IS GEOPEND!

Dit jaar organiseert de provincie Oost-Vlaanderen in samenwerking met de Bond Beter Leefmilieu een heuse Energiejacht. De Energiejacht is de opvolger van de campagne Klimaatwijken, die 5 jaar lang door de Provincie Oost-Vlaanderen werd gecoördineerd. We roepen iedereen op om samen op jacht te gaan naar die ellendige energievreters in huis. En we jagen op zowel groot als klein wild. De Energiejacht start dit jaar in de badkamer, om van daaruit het hele huis onder handen te nemen.

Vanaf 1 oktober 2010 is het jachtseizoen geopend en kan je je gratis aanmelden op een volledig vernieuwde, interactieve en onafhankelijke website <http://www.energiejacht.be>. Je kan er je **energieverbruik** (elektriciteit, aardgas en water) registreren, je eigen besparingsdoelstelling vooropstellen, evenals de periode waarin je deze wil behalen. De website www.energiejacht.be is toegankelijk voor elke (individuele) Oost-Vlaming. De site biedt daarnaast nog heel wat mogelijkheden, zoals deelnemen aan een **samenaankoopactie** via iChoosr, vergelijken van verbruik in soortgelijke woningen, ...

De Provincie Oost-Vlaanderen heeft ervoor gekozen om dit jaar enkel een groepscampagne naar de kansarme doelgroep te organiseren. Deze doelgroep beschikt immers over het grootste besparingspotentieel gezien ze meestal in minder kwalitatieve woningen wonen. Er zal dit jaar dus vooral worden samengewerkt met

OCMW's, huisvestingsmaatschappijen, welzijnsorganisaties, verenigingen waar armen het woord nemen en sociale arbeidszorg. Na deze campagne wordt geëvalueerd of deze piste verder zal worden gevolgd.

Toch willen wij u vragen om de nieuwe website eens uit te proberen en zoveel mogelijk vrienden, kennissen, collega's, enz. aan te sporen om mee energie te besparen!

Het Energiejachtteam
PAC Zuid, W. Wilsonplein 2-3, 9000 Gent
energiejacht@oost-vlaanderen.be

GRATIS INFO-AVONDEN OVER DUURZAAM BOUWEN EN WONEN.

De provincie Oost-Vlaanderen organiseert samen met de steden Gent, Sint-Niklaas, ... 30 gratis info-avonden over duurzaam bouwen en wonen. Deelnemers kunnen vrij kiezen uit het hele aanbod naargelang het onderwerp, de locatie of de datum.

Iedereen is welkom!

Het aanbod is enorm divers. Een greep hieruit: **goed isoleren, regenwater hergebruiken, gebruik van zonne-energie, zuinig verwarmen, ...** Er wordt tijdens deze avonden heel wat praktische informatie aangereikt door specialisten ter zake. Ook de kostprijs van bepaalde maatregelen, de mogelijke subsidies en besparingen komen aan bod.

Meer informatie vind u op onze website
www.oost-vlaanderen.be/dubo

Deze avonden zijn erg interessant voor van bouwers en verbouwers.

De provincie Oost-Vlaanderen werkt voor deze infoavonden samen met organisaties die kwaliteit bieden: Dialoog en de MilieuAdviesWinkel. Hun specialisten staan je te woord.

Het aantal plaatsen is beperkt, schrijf je dus zeker in. Dat kan via www.oost-vlaanderen.be/dubo of op het nummer 0800 94 808.

Elke Oost-Vlaming kan met vragen over duurzaam bouwen en wonen ook terecht bij de MilieuAdviesWinkel, info@milieuadvieswinkel.be of www.milieuadvieswinkel.be tel. 09 242 87 59.

De avonden in Sint-Niklaas in het Stadhuis - trouwzaal:

- Energiezuinig renoveren op woensdag 6 oktober
- Isoleren van daken op donderdag 14 oktober
- Energiezuinig verwarmen op woensdag 10 november
- Zonne-energie gebruiken op woensdag 17 november
- Energiezuinig verlichten op donderdag 25 november

ABLLOVZW

**EEN DIERBAAR VRIJWILLIGER
VAN VZW DURME OVERLEDEN**

Een dierbaar vrijwilliger is van ons heen gegaan.. Op 25 augustus stierf André Van Doorselaer. André was 1988 als vrijwilliger actief bij vzw Durme en werkte mee aan de start van een nu bloeiende afdeling Zele-Berlare-Wichelen. André is vooral bekend door zijn baard, enthousiasme en vooral: zijn enorme vogelkennis. Reeds tientallen jaren was het meermaals per week met zijn

goede vriend Rudi te zien in de Scheldemeersen. Iedere vogel wist hij zitten. De laatste jaren was André ook enorm actief in Natuurwerkgroep Scheldebreeken, een werkgroep van vzw Durme die actief bezig was met het natuurbeheer in en rond de Scheldebreeken. Afdeling Zele-Berlare-Wichelen mist hem nu al enorm. André, bedankt voor alles.

We wensen al zijn familie, dierbaren en vrienden veel sterkte en steun toe.

EN TOCH BLIJFT MEN MAAR ONTBOSSEN....

Vlaanderen is de op één na bosarmste regio van Europa en toch blijft men maar ontbossen, het is schrijnend!

Eind de jaren 1990 heeft men een poging ondernomen om het bosareaal te beschermen: in het bosdecreet werd een artikel 90bis ingevoerd dat een moratorium op ontbossing instelt en wat verder uitgewerkt werd bij uitvoeringsbesluit. Dit ingevoerde artikel moest verdere ontbossingen in Vlaanderen verhinderen, het houdt in dat een stedenbouwkundige vergunning tot ontbossing niet kan worden verleend tenzij in vijf vermelde gevallen:

- bij werken van algemeen belang;
- werken in woongebied of daarmee gelijk te stellen bestemmingen;
- bij werken in industriegebied of daarmee gelijk te stellen bestemmingen;
- bij werken in een verkaveling.
- Maar ook na een individuele ontheffing van

plant een boom ????

het verbod tot ontbossing door de Vlaamse regering (dit is bij delegatie de minister) kan een stedenbouwkundige vergunning tot ontbossen worden bekomen.

Artikel 90bis in het bosdecreet mist dus volledig z'n doel.

Zo krijgen projectontwikkelaars vrij spel om waardevolle, maar jammer genoeg zonevremde bossen te kappen om hun bouwprojecten te kunnen realiseren. In Waasmunster is wel een erg cynische aankondiging van zo 'n verkaveling te lezen. Een lachend kindergezicht kondigt stralend de nakende kapping van een zeer waardevol bos aan om "samen aan de toekomst te bouwen"... Het belang van bossen om die toekomst veilig te stellen, wordt hier wel schromelijk onderschat. Onze kinderen zullen meer dan ooit nood hebben aan een groene omgeving met gezonde bossen. De mensen van de vzw VBV (Vereniging voor Bos in Vlaanderen) moeten dergelijke toestanden met lede ogen vaststellen. Daarom startten zij samen met JNM (Jeugdbond voor Natuur en Milieu) de campagne "Groene kleurpotloden voor beter bosbeleid" op. Met deze campagne vragen deze verenigingen eigenlijk niets bijzonders. Enkel dat onze beleidsmakers snel werk maken

foto: Dirk Hylebos

Dit stuk bos moet verdwijnen!!

van hun eigen beloftes. Zo werd ons jaren geleden 10.000 hectare nieuw bos beloofd tegen 2012, en streeft men ook naar een oplossing voor de zonevreemde bossen. Want niet minder dan 31% (ca. 45.000 hectare = 90.000 voetbalvelden) van onze Vlaamse bossen is 'zonevreemd'. Hoewel het vaak zeer waardevolle bossen zijn, heeft de overheid ze indertijd op het gewestplan een andere bestemming toegekend. Zeker de zonevreemde bossen in industrie- en woongebied zijn sterk bedreigd en kunnen altijd gekapt worden.

2010 is het internationale jaar van de biodiversiteit. We staan voor enorme uitdagingen want het verlies aan biodiversiteit moet wereldwijd dringend gestopt worden. Ook in Vlaanderen staan we er helemaal niet goed voor, en gaat de biodiversiteit nog steeds achteruit... 2011 is dan weer het Internationale Jaar van het Bos: als één van de slechtste leerlingen van de Europese "bosklas" moet Vlaanderen echt wel beter doen.

De beloftes voor bijkomende natuur en bos vlotten

helemaal niet: slechts 1/3 van de beloofde oppervlakte natuur en amper 1/5 van de beloofde bossen is momenteel ingekleurd. Blijkbaar zijn de groene potloden bij de kabinetten van Leefmilieu en Ruimtelijke Ordening op.

JNM en VBV willen met deze campagne dan ook zoveel mogelijk groene kleurpotloden (en handtekeningen) inzamelen. Deze gaan ze op het

einde van de Week van het Bos, op 16 oktober, afgeven aan de verantwoordelijke ministers, minister Muyters van Ruimtelijke Ordening en minister Schauvliege van Leefmilieu. Zo hebben zij alvast geen excuus meer om de kaart van Vlaanderen niet groener te kleuren.

Je kan de actie ondersteunen door je eigen groene potloden te deponeren bij een verzamelpunt in de buurt of digitaal een potloodje deponeren op www.groenepotloden.be.

Of kom op 16 oktober naar de Groentenmarkt in Gent, tussen 15 en 17u wanneer de potloden worden afgegeven. Verschillende doe-stands zullen ook ons evenement sieren.

ABLLOvzw

SAMENLEVEN MET DE VOS? YES, WE CAN!

Vossen behoren tot onze inheemse fauna en vormen een belangrijke schakel in het ecosysteem. Vossen zijn opportunisten en eten wat het gemakkelijkst te vinden of te vangen is. Hiertoe behoort ook het pluimvee dat we in hokken en rennen onderbrengen. Slaagt een vos er in een kippenren binnen te dringen, dan wordt zijn jachtinstinct – door de paniekerige dieren die niet kunnen wegvlugten – zo geprikkeld dat hij meer dieren doodt dan hij kan opeten.

Vandaag de dag wijst men de vos nog vaak als de enige schuldige voor deze slachtpartijen aan; een veel gemaakte fout en niet-doordachte redenering. Een intensievere bejaging of bestrijding is echter geen oplossing. Wanneer sterfte binnen de vossenpopulatie toeneemt (door bijvoorbeeld afschot), neemt ook de voortplanting toe. Meer jongen worden geboren die op hun beurt meer kans hebben om te overleven. Wanneer een vos sterft, komt er een territorium vrij voor een meestal jongere vos. Jonge dieren zijn minder dominant waardoor meer vossen op eenzelfde oppervlakte kunnen leven.

‘De vos heeft het pluimvee gedood dus hij moet wijken’, zijn uitspraken die niet meer van deze tijd zijn. 2010 werd uitgeroepen tot het internationale jaar van de biodiversiteit! Laten we daar in Vlaanderen geen afbreuk aan doen.

Vogelbescherming Vlaanderen en Natuurpunt zijn van mening dat de schade die vossen aan pluimvee toebrengen kan voorkomen worden door kippen, eenden, ganzen en andere dieren beter af te schermen. Dit kan eenvoudig door hen 's avonds onder te brengen in een afgesloten nachthok of door het plaatsen van een vossenvrije ren. Met verontruste gevoelens hopen wij dat de Vlaamse minister voor Leefmilieu, Natuur en Cultuur Joke Schauvliege hun mening deelt en

geen extra maatregelen treft tegen de vos.

Wat kan jij doen om de vos in Vlaanderen te beschermen?

• Overtuig de minister van de goede bedoelingen van de vos en stuur de postkaart, die je in bijlage bij dit tijdschrift vindt, haar richting uit. Plaats jouw naam, voornaam en handtekening op de kaart, evenals de gemeente waar je woont. Vraag extra kaarten aan als je mensen kent die dezelfde mening als jou toegedaan zijn.

• Teken de online petitie op www.vogelbescherming.be of www.natuurpunt.be en stuur ze door naar vrienden en familie.

• Vraag de informatiebrochure ‘Slimmer dan de vos’ aan en overtuig anderen dat het extra bejagen en/of bestrijden van vossen geen oplossingen zijn om schade aan pluimvee te voorkomen.

Wat kan jij doen om je pluimvee te beschermen?

• Maak een vossenvrije kippenren. Meer informatie hierover vind je in de brochure ‘Slimmer dan de vos’ of op www.vogelbescherming.be of www.natuurpunt.be

• Breng kippen, eenden, ganzen en andere dieren 's avonds onder in een degelijk afgesloten nachthok.

Zie ook de webstek : www.abllo.be

klik dan op **kalender**

C.V.N. wandelingen : De deelname is gratis. Iedereen is van harte welkom.

De wandelingen duren tussen de 2 en 3 uur.

*L = Laarzen gewenst, zeker bij vochtig weer. * = Geschikt voor wagentjes.*

ALLE ACTIVITEITEN ZIJN TOEGANKELIJK VOOR IEDEREEN!!

Woensdag 29 september

Velt / Natuurpunt / Tandem / Stad Sint Niklaas

Waar was jij in 2010 ?

Infoavond rond biodiversiteit van 20:00 tot 21:30 in vredeszaal Stadhuis Grote Markt 1, 9100 Sint-Niklaas
Een boeiend verhaal door Jos Gysels, medewerker van Natuurpunt Educatie

Countdown 2010: de deadline van deze grootse internationale biodiversiteitscampagne nadert. Hoog tijd om nog eens stil te staan bij biodiversiteit. Een term waar iedereen de mond van vol heeft, maar wat betekent het eigenlijk? Waarom is biodiversiteit en het behoud ervan belangrijk? Wat kunnen lokale verenigingen, overheden en burgers doen om soortenrijkdom in eigen regio te behouden? Een antwoord op deze en andere vragen vind je in de infoavond biodiversiteit die Natuurpunt Educatie in het kader van de Week van de Aarde 2009 ontwikkelde.

Een organisatie van Velt Waasland, Milieudienst stad Sint Niklaas en Natuurpunt Waasland Zuid met de steun van Tandem. Gratis

Zaterdag 2 oktober

Vzw Durme

Trektellen i.s.m. Vogelwerkgroep Durmevallei

Al van de 'simultaantrektellingen' gehoord? Die dagen worden over heel Vlaanderen tientallen 'telposten' bemand, om te turen naar overtrekkende vogels. Onze telpost ligt in het Aubroek (het hart van de Scheldebroeken) in Berlare. Kom gerust eens kijken, al heb je maar een uurtje! Bij gunstige omstandigheden wordt de hele dag geteld. Blijvers zorgen zelf voor picknick. Afspraak: 7.30 uur aan het Veerhuis (ligging zie www.hetveerhuis.be) of vanaf 7.45 uur op de trekstelpost. Info: Rudi Van Onderbergen, 0478 49 87 86.

Zondag 3 oktober

Vzw Durme + CVN Wandeling in het Molsbroek

Een ervaren CVN-gids neemt je mee op een boeiende wandeling rondom het natuurreservaat Molsbroek. Afspraak: 14.30 uur in het bezoekerscentrum Molsbroek. Info: Michaël Crapoen, 09 348 30 20 of bij conservator André Verstraeten, 09 348 18 59.

CVN Etbos, 14u30 Brug Zuidlede, Moerbeke-Waas. L

Vriendenkring Panneweel + Velt **Fruitdag**

Dag van het hoogstamfruit

Deze namiddag staat volledig in het teken van fruit. Verschillende infostands nodigen je uit om te kijken, te proeven en kennis te maken met oude fruitrassen. Kom naar 't Natuurhuis Panneweel op de Krekeldijk te Meerdonk. Doorlopend geopend vanaf 14 uur.
Zie ook kalender info.

Donderdag 7 oktober

Ons Streven Infoavond :

'Roomacker, een weelde van paddenstoelen'

Het Provinciaal domein Roomacker in Tielrode heeft heel wat te bieden en de variatie aan paddenstoelen is één van de troeven van dit gebied. Onze spreker, bioloog Hugo De Beuckeleer, volgt al geruime tijd deze biotoop op, vaak op eigen houtje, maar ook samen met de Antwerpse Mycologische Kring. Zo hebben ze ondertussen een schat aan gegevens verzameld en Hugo is bereid gevonden om dit samen met ons te delen tijdens een rijk, aan beelden gestoffeerde, infoavond.
Afspraakplaats: Schapenbedrijf 'De Wollebol', Hogenakkerstraat 101, Tielrode om 20.00 u.
De toegang is gratis en staat open voor iedereen.
Meer info: 03 711 04 43.

Zaterdag 9 oktober

Ons Streven Dagtocht :

Tielrode-Temse-Steendorp-Temse-Tielrode

Tijdens deze wandeltocht maken we kennis met de belangrijkste natuurgebieden van Groot Temse, verspreid over een volledige dagtocht, een combinatie van doorstappen, gegidste momenten en relaxen.
We vertrekken om 9.00 u. aan het Durmeveer van Tielrode, stappen naar het Provinciaal domein Roomacker voor een gidsbeurt. Daarna vervolgen we

Zondag 10 oktober

Vzw Durme Wandeling langs de oude Scheldemeander in Appels

De Oude Schelde is overgebleven na een kunstmatige afsnijding van een Scheldemeander op de grens Berlare-Appels op het einde van de 19de eeuw. Na jarenlange verlanding werd opnieuw open water tot stand gebracht in 2002. Het aanpalende domeinbos werd ingericht als wandelgebied. In de nabijheid ligt de vroegere stortplaats van DDS. Marcel De Vriendt, reeds jaar en dag vertrouwd met het gebied en zijn geschiedenis, leidt er ons rond. Afspraak: 14.00 uur aan het Appelsveer, kant Berlare (Waterhoekstraat). Info: Marcel De Vriendt, 052 21 53 87.

Vzw Durme WEEK VAN HET BOS

Paddenstoelenwandeling in de Fondatie

De grote verscheidenheid in kleur, vorm, levenswijze, geur, smaak en hallucinerende eigenschappen van paddenstoelen fascineert de mens reeds eeuwen, maar roept ook veel vragen op. Vzw Durme organiseert in kader van de week van het bos (een campagne van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en de Vereniging voor Bos in Vlaanderen (VBV)) een paddenstoelenwandeling in natuurreserveaat de Fondatie van Baudelo (Sinaai). Meebrengen: laarzen, eventueel spiegeltje. Gids: Lou Roelandt. We sluiten af aan het Boshuisje van vzw Durme met een lekker tas warme soep of chocomelk. Het is niet nodig over voorkennis te beschikken, een ruime interesse in de natuur volstaat.

Afspraak: 14.00 uur aan het Boshuisje (Cadzandstraat in Sinaai). Voor een kaartje zie www.vzwdurme.be > Actueel > Week van het Bos. Einde voorzien rond 17 uur. Meer info: Marieke De Vos, 09 348 30 20 of marieke.devos@vzwdurme.be.

CVN Stropers St.-Gillis-Waas, 14u00 Kerkje van 't Kalf Sint-Gillis-Waas. L

Vrijdag 15 oktober tot zondag 17 oktober

Hortus Ter Saksen Wandelweekend FRANSE ARDENNEN

Na het succesvolle weekend in Monschau (2008) trekken we nu naar de Franse Ardennen: naar de streek van de samenvloeiing tussen Maas en Semois. We verblijven in een gite te Haybes, Ons wandelgebied reikt tot Montherm, waar de Semois in de Maas vloeit. De gite wordt enkel door onze groep bewoond en omvat, naast sanitair, keuken en leefruimte meerdere kamers van

onze tocht via de vele voetwegen richting Temse om ons tweede gidsgebied te bereiken, namelijk het Scheldepark, waar we ook de gelegenheid te baat nemen om onze zelf meegebrachte picknick te nuttigen in de cafetaria van het zwembad.

Na deze rustpauze stappen we verder via landelijke wegen naar Steendorp om de drie aaneengesloten natuurgebieden Fort Steendorp - Roomkouter - Gelaagpark te ontdekken.

Na een drank- en plaspauze keren we terug richting Temse via de Schelgedijk, langsheen het Schausseelbroek. Op de Wilfordkaai voorzien we nog een stop om daarna het laatste stuk af te werken richting Tielrode via de Zaat en de Potpolder.

Houd er rekening mee dat de tocht 21 km. lang is, weliswaar verdeeld over een volledige dag en met de nodige rustpauzes.

Je kunt ook vroeger afhaken of later aanpakken. Een andere optie is om met de bus terug te keren (bv. vanuit Steendorp). Raadpleeg ons tijdschema in KALENDER INFO.

We voorzien een bezemwagen. Info, 03 711 04 43.

telkens 4 personen. Een uitstekende kok verzorgt ter plaatse onze maaltijden. We organiseren wandelingen op zaterdag en zondag en je hebt telkens de keuze tussen een kortere (tussen 15-20 km) en een langere (tussen 20 en 30 km) dagtocht.

De kostprijs van het weekend bedraagt 110 euro, overnachting, alle maaltijden (voor 2 dagen: ontbijt, picknick en avondmaal) en de wandelbegeleiding inbegrepen.

Er zijn nog een aantal plaatsen beschikbaar. Je kan inschrijven door het vereiste bedrag over te schrijven op rekeningnummer 068-2244613-60 van Hortus ter Saksen met vermelding van 'Wandelweekend 2010' en je naam. Gelieve ook een berichtje te sturen naar info@hortus-ter-saksen.be .

Zaterdag 16 oktober

Vzw Durme Historische waterwandeling: de rol van water in Lokeren doorheen de eeuwen i.s.m. **Vormingsplus**

Water speelt een belangrijke rol in de rijke geschiedenis van Lokeren. Tot niet zo heel lang geleden was de Durme een belangrijke handelsrivier. De afdammingen en aftakkingen naar andere afwateringsstelsels zorgden er in de jaren vijftig voor dat de handel langs de Durme flink terugviel. De Durme en haar bijrivieren zorgden ook voor het nodige water voor een sterk watergebonden nijverheid, zo waren een aantal huidige natuurgebieden ooit grote blekerijen. Pas na de tweede oorlog zorgden ingrijpende infrastructuurwerken voor degelijke riolering en watervoorziening in Lokeren. De manier waarop deze tot stand kwamen waren, zeker toen, revolutionair. En zelfs de traditionele Lokerse paardeworst blijkt te bestaan omwille van het water! Tijdens deze wandeling gaan we op zoek naar de resten van de Lokerse watergeschiedenis én staan we stil bij de gevolgen voor vandaag! Afspraak: 14.00 uur aan het Stedelijk museum (Markt 15a in Lokeren) [einde voorzien om 16.30 uur].

Info en inschrijven: Inschrijven mogelijk tot 6/10 via het nummer 03 775 44 84 van Vormingplus Waas-en-Dender. Vervolgens 2,5 euro zo snel mogelijk overschrijven op het rekening 001-4018612-75 met mededeling 10 10 16A.

Ons Streven Leren van elkaar

Grasduinen, inventariseren, natuurbeleving,... vaste ingrediënten voor deze activiteit die zich dit jaar focust op het 'Meulenbroek' en omgeving in Temse.

Het Meulenbroek ligt tussen het Scheldepark en het Schauselbroek en werd opgesplitst in enerzijds het wachtbekken van het waterzuiveringstation en anderzijds een uitbreiding van het Scheldepark. Het interessante om dit gebied op te volgen is de variatie van een verstoord gebied met pioniersvegetatie en een oud weiland. Ook de waterpartij (het wachtbekken) is de moeite om onverwachte vogelsoorten waar te nemen. Kom je ook eens langs?

Afspraakplaats: ingang Scheldebad in het Scheldepark, kasteelstraat Temse om 9.00 u.

Hortus Ter Saksen NACHT VAN DE DUISTERNIS van 20 tot 23 uur

De nacht is niet meer wat hij geweest is. Door de toenemende lichtvervuiling weet niemand nog wat échte duisternis is. Daarom is er de Nacht van de Duisternis, een initiatief van Bond Beter Leefmilieu, Werkgroep Lichthinder van de Vereniging Voor Sterrenkunde en Preventie Lichthinder in samenwerking met verschillende gemeentebesturen. De gemeente Beveren zet vanavond een stap in het duister om het donker in een positief daglicht te stellen met het doven van een gedeelte van de straatverlichting en de klemtoonverlichting van de kerken en kasteel Cortewalle. Aan de inwoners wordt gevraagd die avond hun buitenverlichting niet aan te steken. In Hof ter Saksen valt er heel wat te beleven. Je kan 'ns binnenlopen in de vleermuizenexpo of kennismaken met astrofotografie. Beverenaar en verwoed amateurastronoom Leo Van Hoyweghen stelt zijn telescoop ter beschikking en geeft u uitleg over sterren, de maan of Saturnus! Doorlopend wordt een presentatie over astrofotografie afgespeeld.

Zowel volwassenen als kinderen zijn welkom!

- o Organisatie: Milieudienst Beveren
- o Plaats: oranje Hof ter Saksen
- o Info: Duurzaamheidsambtenaar Beveren, T 03 750 14 86 of nele.de.maeyer@beveren.be
- o Gratis deelname. Jenever en soep aan een prijsje.

Bosgroep Oost-Vlaanderen Noord vzw en het Agentschap voor Natuur en Bos

Officiële inhuldiging Eeckhoekebos te Waasmunster.

Zie kalender info

Zondag 17 oktober

Natuurpunt Waasland Noord

Paddestoelenwandeling in het Stropersbos.

Koele lucht, zacht licht, gekleurde bladeren en paddenstoelen in alle kleuren en vormen, de herfst is een heerlijk seizoen om te wandelen in het Stropersbos. Deze activiteit richt zich vooral tot de wandelaar die iets meer wil vernemen over paddestoelen en tegelijk genieten van een mooie wandeling. Vertrek om 14 uur in het Koningsstraatje (doodlopend straatje aan rond punt aan de Bergstraat in De Klinge)
Info: Hugo GSM: 0478 509635

CVN Oost-Sivepolder, 14u30 Steenbakkerij, Warandestraat Steendorp. L
Keilanden, 14u00 Station Sinaai. L

Zaterdag 23 oktober

Vzw Durme Werkmiddag Natuurbeheer De Zure Gavers i.s.m. JNM Durmeland

Afspraak: Aan geitenboerderij het Leenhof in de

Wezepoelstraat in Zele om 14.00 uur. Info: Patrick De Brauwer, 052 44 88 38.

Velt Biowijnproeverij

om 20u bij Dirk Van Steerteghem, buitenstraat 12, 9100 Nieuwkerken.

Met Frans Bracke en Kris Cornelis hebben we in eigen afdeling twee gepassioneerde wijnliefhebbers. De eerste zal het kort hebben over teelt en productiemethode van biowijnen. Kris zocht en vond betaalbare wijnen die vlot verkrijgbaar zijn in de buurt. Hij leert ons smaaknuances herkennen en geeft uitleg over verschillende druivensorten. Passie voor wijn, gedegen kennis en het mooie kader (cfr. Ecotuinweekend) vormen de basis voor een veelbelovende avond. De plaatsen zijn beperkt. Inschrijven via Marc.temmermans@telenet.be of 037768689

Veltleden 9 euro niet-Veltleden 11 euro

Natuurpunt Scousele De dag van de trage weg te STEENDORP **Vertrek sporthal Steendorp om 14 uur Sparrenlaan 25.**

We wandelen langs de Vuurkouter in Steendorp. Dit is een uniek gebied. De oude kleiputten zijn door de jaren heen vol water gekomen. Ze zijn omringd door spontane bomen- en struikengroei.

De Vuurkouter strekt zich uit tot aan Rupelmonde. De laatste tijd is er veel water bijgekomen. Sommige bomen en vissershutjes staan letterlijk onder water : dit levert een zeer spectaculair zicht op. Watervogels maken gretig gebruik van deze grote watermassa. De

stukken grond rond de Vuurkouter zijn privé bezit. Ten uitzonderlijke titel hebben we de toelating om zeer dicht bij de ondergelopen steenbakkerij te komen. **Enkel de schouw (zie foto onder) is daar nog een statige stille getuige van.** Onderweg wordt er, tegen geringe vergoeding, een (warm) hapje en drankje aangeboden. In de sporthal zelf worden vanaf 14 u doorlopend, prachtige natuurfoto's getoond, genomen op Steendorpse bodem. De gemeente Temse biedt de deelnemers achteraf nog een gratis drankje aan in de sporthal. Indien je een verrekijker hebt, zeker meebrengen. Bij slecht weer zijn laarzen aangewezen. Inschrijven hoeft niet. Je krijgt tekst en uitleg van René Wittock (verbonden aan de Heemkundige kring Wissekerke) en van Nine Van Hoyweghen (natuurgids). Meer info: nine.vanhoyweghen@gmail.com 0473 72 66 15

Zondag 24 oktober

Vzw Durme Stilleven

Volg de gids op zoek naar stilte in Reservaatzone Donkmeer (Berlare). Afspraak: 9.00 uur aan de houten chalet bij ingang Donkmeer. Info: Jan Maertens, 0478 76 55 49.

Vzw Durme Trektellen i.s.m. Vogelwerkgroep Durmevallei

Al van de 'simultaantrektellingen' gehoord? Die dagen worden over heel Vlaanderen tientallen 'telposten' bemand, om te turen naar overtrekkende vogels. Zoals op 2 oktober ligt ook vandaag onze telpost in het Aubroek (het hart van de Scheldebreeken) in Berlare. Kom gerust eens kijken, al heb je maar een uurtje! Bij gunstige omstandigheden wordt de hele dag geteld. Blijvers zorgen zelf voor picknick. Afspraak: 7.30 uur aan het Veerhuis (ligging zie www.hetveerhuis.be) of vanaf 7.45 uur op de trektelpost. Info: Rudi Van Onderbergen, 0478 49 87 86.

CVN Puiveldebos, 14u30 Hoek Kouterstraat-Gouden Leeuw, Belsele. L

Dinsdag 26 oktober

Vzw Durme De Durme, waardevolle levensader i.s.m. Vormingsplus Waas-en-dender

De Durme is als een slagader die door Lokeren loopt. Bij het beheren van een rivier van die grootte komt heel wat kijken. Er moet aan dijkbeheer gedaan worden, en de natuurwaarde moet in stand gehouden of uitgebreid worden. Maar ook met het Sigmaphan staan er een aantal projecten op stapel die een weerslag zullen hebben op het stroomgebied van de Durme. Hoe kan je de economische waarde van een rivier afmeten? We bespreken op deze avond het heden en de toekomst van de rivier waaraan Lokeren ('plaats bij helder water') zijn naam te danken heeft. Een verhelderende laatste dinsdag met prof. Patrick Meire, professor integraal waterbeheer aan de Universiteit Antwerpen en oprichter van

de werkgroep Ecosysteembeheer. Afspraak: 20.00 uur in CC Lokeren – Kerkplein 5 – Lokeren (einde voorzien om 22.30 uur). Info en inschrijven: Inschrijven mogelijk tot 15/10 via het nummer 03 775 44 84 van Vormingplus Waas-en-Dender. Vervolgens 2,5 euro zo snel mogelijk overschrijven op het rekening 001-4018612-75 met mededeling 10 10 26C.

Zondag 31 oktober

Natuurpunt Waasland Noord

Paddestoelen voor gevorderden

Paddestoelenwandeling in het Stropersbos met meer aandacht voor determinatie. Er wordt gericht gezocht naar paddestoelen, vooral kleinere en moeilijkere soorten staan op het programma. Vertrek om 14 uur in het Koningsstraatje (doodlopend straatje aan rond punt aan de Bergstraat in De Klinge)
Info: Hugo GSM: 0478 509635

Zondag 7 november

Vzw Durme + CVN Wandeling in het Molsbroek Een ervaren CVN-gids neemt je mee op een boeiende wandeling rondom het natuurreservaat Molsbroek. Afspraak: 14.30 uur in het bezoekerscentrum Molsbroek. Info: Michaël Crapoen, 09 348 30 20 of bij conservator André Verstraeten, 09 348 18 59.

Weekend 11,12 en 13 november

Natuurpunt Zuid-Waasland Werkgroep NME
NATUURWEEKEND LAC DU DER (Fr)
Zie kalender INFO

Zaterdag 13 november

ABLLOzvw 40 jaar: Eerste studiedag 'duurzaam bouwen en duurzaam beheren' om 10.30 uur. In de bibliotheek van Sint-Gillis Waas (Kerkstraat 67).
Zie ook kalender info

Zondag 14 november

WASE IMKERSBOND INFOMOMENT over INITIATIE-REEKS IMKEREN Hof ter Saksen Beveren van 10:00 tot 12:00 uur. **Zie ook kalender info.**

Hortus ter Saksen

Natuurtocht BIERBEEK - HULDENBERG (GR 512)

Een aangenaam en gevarieerd stuk GR 512 dat ons de streek ten zuiden van Leuven wat beter leert kennen. Ruim de helft van deze tocht voert door het Meerdaalwoud, één van de grootste en mooiste overblijvende bosgebieden in Vlaanderen. Maar we ontmoeten ook in de Doode Bemde de Dijle, en volgen de IJse langs Neerijse en Loonbeek tot helemaal in Huldenberg.
o Afspraak: 9 uur op de parking van CC De Borre, Bierbeek
o Inschrijven bij Dirk (T 03 755 23 26)

Woensdag 17 november

Vzw Durme Knutselnamiddag: lantaarntjes maken

Kinderen van 6 tot 12 jaar zijn welkom in bezoekerscentrum Molsbroek om tijdens deze leuke knutselnamiddag zelf een mooie lantaarn te maken om zaterdag 20/11 mee te nemen op tocht.

Afspraak: Start 13.30 uur, einde 16.30 uur.

Kostprijs: 2,5 euro (incl. knutselgerief en drankje). Graag inschrijven via marieke.devos@vzwdurme.be of 09 348 30 20.

Vrijdag 19 november

Velt Leve de oogst (In het kader van de week van de smaak.) om 19.30u bij Dirk Van Steerteghem, buitenstraat 12, 9100 Nieuwkerken.

Een Velt-lesgever stelt de verschillende technieken voor om groenten en fruit langer te bewaren. Steriliseren, drogen, zouten, inkuilen, ... wat betekenen deze termen? Welke techniek is het best geschikt om bijvoorbeeld tomaten te bewaren? Wat heb je nodig? Hoe lang kun je een zelf ingemaakte oogst bewaren? Dat komt allemaal aan bod. Bovendien krijgen deelnemers per seizoen informatie over de groenten en fruit van het moment met een geschikte bewaarstechniek. Zo kun je thuis zelf meteen aan de slag. Heb je nog ergens een potje confituur of ingemaakte groenten staan, neem deze gerust mee. Het is de bedoeling dat we tijdens de vorming proeven en goede bewaartips uitwisselen. Geen zorgen als je geen ingemaakte oogst hebt; de lesgever brengt genoeg materiaal mee.

Max 15 personen Inschrijven via:

Marc.temmermans@telenet.be of 037768689

Veltleden 3 euro niet-Veltleden 5 euro

Natuurpunt Scousele

Leven in de Schelde ? Ja hoor !

Om 20 uur. Natuurpunt Scousele, onderafdeling van Natuurpunt-Wal, organiseert een voordracht van Alain Dillen over dit onderwerp.

Alain is visserijbioloog en verbonden aan het Agentschap van Natuur en Bos (provinciale diensten Oost-Vlaanderen). Hij is een bijzonder aangenaam verteller.

Wij kunnen allemaal vaststellen dat het water in de Schelde de laatste tijd veel helderder geworden is en dat de vroegere ruikhinder verdwenen is.

Wat leeft er in die Schelde vlak bij onze deur ?

Wat zal de invloed zijn van het in opbouw zijnde gecontroleerd overstromingsgebied in Groot-Kruikepe op het leven in de Schelde ?

Kom luisteren en kijken.

Oud gemeentehuis Gelaagstraat 101 9140 Steendorp. Inkom : 1 euro.

Meer info bij : Nine Van Hoyweghen 0473 72 66 15 nine.vanhoyweghen@gmail.com

Zaterdag 20 november

Vzw Durme

Dag van de Natuur in De Scheldebreeken

Op de welbekende 'Dag van de Natuur' kan je kennismaken met het vele (vrijwilligers)werk in tientallen natuurgebieden in Vlaanderen. Ook wij doen hieraan mee. Deze keer organiseert onze Natuurwerkgroep Scheldebreeken een hele dag 'beheerwerk' in het gelijknamige reservaatproject. Ook voor kinderen wordt dit onvergetelijk! Afspraak: 9.00 uur aan het Veerhuis in Berlare (ligging zie www.hetveerhuis.be). Wie graag na de middag aansluit, wordt om 13.30 uur aan het Veerhuis verwacht. Info: Om 12.30 uur is er voor de werkers gratis verse soep in het Veerhuis, breng wel zelf picknick mee. Meebrengen: Laarzen of werkschoenen en werkhandschoenen. Meer info: Rudi Van Onderbergen, 0478 49 87 86.

Natuurpunt Waasland Noord

Dag van de Natuur in het Rietmoer te Meerdonk

Om te vermijden dat de rietvegetatie overwoekert wordt door wilgen gaan we de opslag van wilgen kappen en maaien. We starten om 13.30 uur aan het Natuurhuis Panneweel op de Krekeldijk te Meerdonk. Breng werkhandschoenen en laarzen mee. Info Jan Dhollander 03 7706426.

Natuurpunt Scousele

Dag van de natuur

Op vele plaatsen kan je dit weekend in verschillende reservaten kennis komen maken met natuurbeheer. De dag van de natuur is een doe-activiteit waar iedereen op een gezonde en aangename manier van de natuur kan genieten. In het Schausselbroek in Steendorp worden er op verschillende percelen wilgen geknot. Wie graag wil komen helpen is hartelijk welkom. Hoe meer natuurzielen, hoe meer arbeidsvreugde. van 14u tot 17u Scouselestraat 50 Steendorp. Liefst werkhandschoenen meebrengen en werkkledij dragen. Info : Gerry Heyrman 0476 577 224 gerry.heyрман@telenet.be

Ons Streven

Leren van elkaar

Grasduinen, inventariseren, natuurbeleving... vaste ingrediënten voor deze activiteit die zich dit jaar focust op het 'Meulenbroek' en omgeving in Temse. Het Meulenbroek ligt tussen het Scheldepark en het Schausselbroek en werd opgesplitst in enerzijds het wachtbekken van het waterzuiveringstation en anderzijds een uitbreiding van het Scheldepark. Het interessante om dit gebied op te volgen is de variatie van een verstoord gebied met pioniersvegetatie en een oud weiland. Ook de waterpartij (het wachtbekken) is de moeite om onverwachte vogelsoorten waar te nemen. Kom je ook eens langs? Afspraakplaats: ingang Scheldebad in het Scheldepark, kasteelstraat Temse om 9.00 u.

Vzw Durme Winterwandeltocht met lantaantjes i.s.m. feestbestuur Molsbergenkermis en JNM Durmeland

Met een rij bewegende lichtjes maken we een gezellige wandeling in de duisternis van het Molsbroek... onderweg kunnen we opwarmen bij heerlijke 'spinnensoep' en wie weet, genieten we tijdens deze tocht ook wel van een beetje griezelen... Afspraak: 19.00 uur aan bezoekerscentrum Molsbroek.

Info: Voor jong en oud! Breng je eigen lantaarn, uitgeholde biet of pompoen met een lichtje zeker mee! Heb je zelf geen lantaarn? Kijk op www.vzwdurme.be > 'actueel' > 'winterwandeltocht' of contacteer Marieke De Vos, 09 348 30 20.

Vrijdag 26 november

Vzw Durme

Cursus Molsbroek-natuurgids - Uitreiking getuigschriften

CVN en vzw Durme organiseerden in 2010 de vervolgmodule 'Molsbroek-natuurgids'. Met deze cursus willen we zowel nieuwe natuurgidsen als natuurgidsen die reeds vrijwillig gidsen in het Molsbroek intensief kennis laten maken met het gebied en de verschillende educatieve programma's van vzw Durme. Vandaag vindt de uitreiking van de getuigschriften 'Molsbroek-natuurgids' plaats.

Afspraak: 20.00uur, bezoekerscentrum Molsbroek. Info: De vervolgmodes van CVN vormen de laatste stap in het cursustraject natuurgids. Met de vervolgmodes wil CVN inspelen op de verschillende maatschappelijke behoeften van de natuurgidsen. Iedereen met voorkennis over natuur is echter welkom om de cursus te volgen! Voor het behalen van het getuigschrift Molsbroek natuurgids moet men echter natuurgids zijn en een bijkomende stagewandeling positief uitvoeren. Meer info? Marieke De Vos: marieke.devos@vzwdurme.be, 09 348 30 20.

Zondag 28 november

gemeente Temse en Natuurpunt Scousele.

Een geboortebos in Steendorp.

De aanplanting gebeurt op Roomkouter-Noord om 14 uur.

Ingang Kapelstraat ter hoogte van huisnummer 184

[aan de plukker].

Dit jaar worden voor de eerste keer geboorteboompjes geplant in Steendorp.

Dank zij de strijd van een groot aantal Steendorpenaren verenigd in "Steendorp Leefruimte" en de gemeente Temse zijn de voormalige kleiputten op de Roomkouter hervormd tot een bijzonder prachtig stukje natuur, vrij toegankelijk voor iedereen.

Met de creatie van dit geboortebos op de Roomkouter willen de gemeente Temse en Natuurpunt Scousele er de nadruk op leggen dat de natuur zeer belangrijk is voor de huidige en vooral voor de toekomstige generatie.

Alle kindjes uit Steendorp geboren in 2007 ontvangen een uitnodiging om samen met hun ouders en familie dit "geboorteboompje" te planten.

Meer info bij Gemeente Temse, Wendy Boterberg, 03/710 12 97 duurzaamheid@temse.be of Natuurpunt Scousele, Nine Van Hoyweghen, 0473 72 66 15 nine.vanhoyweghen@gmail.com

Zondag 5 December

Vzw Durme en CVN Natuurwandeling in het Molsbroek Vanaf december kan je met wat geluk de roerdomp aantreffen in het Molsbroek. Deze schuwe rietbewoner zit normaalgezien perfect verscholen tussen het riet maar zeker in de winter zie je ze af en toe over het moeras vliegen. Tijdens deze gratis begeleide wandeling wijst de gids je nog veel meer overwinteraars aan en nadien kan je in het bezoekerscentrum opwarmen met een drankje. Afspraak: om 14.30 uur in het bezoekerscentrum Molsbroek Info: Michaël Crapoen, 09 348 30 20 of bij conservator André Verstraeten 09 348 18 59.

Zondag 19 December

Natuurpunt Zuid-Waasland Tocht naar Den Blancaert + Stuyvekenskerke

Op zondag 19 december trekt Natuurpunt Zuid-Waasland naar deze twee mooie natuurgebieden om te zien welke wintergasten daar reeds aangekomen zijn.

De vorige jaren werden we vergast op groepen Goudplevieren, mooie waarnemingen van Grote Zilverreiger, verschillende eenden- en ganzensoorten,... We vertrekken om 8u aan de parking van Syntra in de Heimolenstraat te Sint-Niklaas.

We verplaatsen ons met car-pooling, waarbij we de chauffeurs een vergoeding geven van 1 euro per 30 km per persoon die meerijdt. We zijn 's avonds rond 19u terug.

Info : Johanvercauteren@telenet.be of 03/777 89 26

Zondag 16 januari 2011

Natuurpunt Zuid-Waasland Zeelandreis

Op 16 januari 2011 is het weer tijd voor de traditionele busreis naar het mooie Zeeland ! Mooi, op vogelgebied dan vooral. In de winter zien we daar de ene bijzondere wintergast naast de andere ! Als gegoede vogelaars kunnen we het niet laten om naar onze Noorderburen te trekken.

We rijden met de bus en vertrekken om 7u30 aan Syntra, Heimolenstraat te Sint-Niklaas. Extra opstapplaats : afrit Haasdonk/Kruike aan de E17 om 7u45. We zijn terug rond 20u.

We bezoeken naar alle waarschijnlijkheid : Flowers Inlaag, Brouwersdam, Buitenhaven Stellendam en Kwade Hoek, de slikken van Flakkee, Oesterdam

Info over het programma: johanvercauteren@telenet.be of 03/777 89 26

**VRIENDENKRING PANNEWEEL + VELT
DAG VAN HET HOOGSTAMFRUIT
OP 'T PANNEWEEL OP 3 OKTOBER**

De hoogstamboomgaard rond het Natuurhuis Panneweel is nu vijftien jaar oud en hij begint volop vruchten voort te brengen. Ben je benieuwd naar soorten van weleer zoals sterappel, court pendu, kei-ling, wijning, mirabel, mispel, kweepeer, kriekpeer... kom dan op 3 oktober naar het Natuurhuis Panneweel aan de Krekeldijk te Meerdonk. Doorlopend geopend vanaf 14 uur.

Je hebt er keuze uit verschillende activiteiten: Velt demonstreert hoe je op ambachtelijke wijze je eigen fruitsap kan persen, er is een standje bloemstukjes maken met fruit, je kan er leren hoe je fruit kan bewaren door het te drogen en er is een computerpresentatie voorzien over de meer dan 70 soorten fruit in de boomgaard. Een ervaren fruitboomkennner zal aanwezig zijn om raad te geven over het aanplanten en onderhouden van fruitbomen.

Aan de informatiestand van 't Panneweel kan je je voordeel kan doen door er aan scherpe prijzen streek-eigen (fruit)bomen en struiken aan te kopen.

Bij goed weer is er vanzelfsprekend het gekende terras onder de perenboom.

Meer info : Bert Raets 03 777 04 02 of mail Boomplantactie@panneweel.be wanneer je wil mee-doen aan de boomplantactie maar niet kan aanwezig zijn op onze fruitdag. Wij bezorgen jou dan een aankoopfolder of we verwijzen jou door naar een Natuurpunt-samenaankoop bij jou in de buurt.

CURSUS CVN: NATUUR IN ZICHT

Wil u samen met anderen de natuur beleven en er wat meer over te weten komen ? Dan is de cursus natuur-in-zicht iets voor u. Deze cursus loopt in samenwerking met Hof Ter Saksen

Deze groene basis cursus richt zich tot iedereen die de eerste stappen zet in de natuur. Hij is een eerste schakel in het CVN-cursustraject natuurgids. Van deelnemers wordt geen enkele voorkennis vereist. Tijdens een tien-tal activiteiten maakt u kennis met planten, dieren, ecologie, landschappen en biodiversiteit. Natuurkennis en natuurbeleving vullen elkaar aan tijdens binnenactiviteiten en excursies in de nabije omgeving. Na deze cursus heeft u een basisinzicht in de natuur om u heen. U weet ook waar u terecht kunt om meer van de natuur te genieten of om de natuur een helpende hand toe te steken. Wie de smaak te pakken heeft, beschikt over de nodige voorkennis om aan de cursus natuurgids deel te nemen.

Cursusdata

Donderdagavond theorie : 30/09 07/10,
14/10, 21/10 28/10

Zaterdagmorgen excursie : 02/10,
09/10, 16/10, 23/10, 30/10

Cursusgeld : 60 euro, handboek inbegrepen.

Cursusplaats theorie: Hof Ter Saksen, Haasdonkbaan 101 Beveren

Inschrijven : 03/226 02 91
of via de website www.c-v-n.be

Info: u vindt de volledige info op www.c-v-n.be in het cursusoverzicht "Natuur in zicht" klik op Beveren 30/09/2010 OF CVN info@c-v-n.be of Pieter Blondé 055/33 54 49 pieter.blonde@c-v-n.be

**ZATERDAG 9 OKTOBER
ONS STREVEN - 'DAGTOCHT TIELRODE-TEMSE-
STEENDORP-TEMSE-TIELRODE'**

Praktisch:

Tijdschema:

- 9.00 u. afspraak Durmeveer Tielrode
- 9.45 u. à 10.00 u. geleide wandeling Roomacker Tielrode
- 11.00 u. aankomst Scheldepark Temse
- 11.10 u. à 11.50 u. geleide wandeling Scheldepark
- 12.00 u. à 13.00 u. picknick cafetaria zwembad
- 13.00 u. wandeling naar Steendorp
- 14.00 u. à 15.00 u. geleide wandeling Fort Steendorp – Roomkouter – Gelaagpark
- 15.10 u. drink- plaspauze
- 16.00 u. wandeling naar Temse
- 17.00 u. drink- plaspauze Wilfordkaai
- 17.45 u. wandeling richting Tielrode
- 18.30 u. einde activiteit

Afstandschemata:

- Durmeveer Tielrode à Roomacker à Scheldepark Temse: 7 km.
- Scheldepark Temse à Steendorp à Wilfordkaai Temse: 10 km.
- Wilfordkaai Temse à Durmeveer Tielrode: 4 km.
- Totale afstand: 21 km.

Andere info:

- de deelname is gratis
- vooraf inschrijven is niet nodig
- je moet zelf zorgen voor je picknick
- de dranken die geconsumeerd worden zijn voor eigen rekening
- je kunt op elk moment inpikken of afhaken
- voorzie stevige wandelschoenen en kledij
- een verrekijker kan leuk zijn
- nog meer info, bel 03 711 04 43

**NATUURPUNT ZUID-WAASLAND
WERKGROEP NME
NATUURWEEKEND LAC DU DER (FR)
OP 11,12 EN 13 NOVEMBER 2010**

Eindelijk komt het er van ! Een vogel- en natuurkijweekend voor de leden en/of natuurliefhebbers van Natuurpunt Zuid-Waasland. Een weekend lang kijken, wandelen en genieten van vogels, mooie landschappen maar vooral van de KRAANVOGELS.

Lac Du Der is een kunstmatig meer dat dient om enkele grote steden zoals Reims en Parijs te vrijwaren van overstromingen wanneer er in het voorjaar heel wat smeltwater met de rivieren wordt meegevoerd. In het najaar laat men dit meer leeglopen zodat er een grote moddervlakte ontstaat. Deze moddervlakte is blijkbaar een uitstekende roestplaats voor massa's kraanvogels die op hun najaarstrek vanuit het Hoge Noorden tot in Afrika daar enkele weken rusten.

Op de piekmomenten (rond 11 november !!!) verblijven er in de buurt maar liefst zo'n 36.000 kraanvogels. Uiteraard gaan we in de omgeving nog andere zaken bekijken die -wat vogels betreft- de moeite waard zijn.

PRAKTISCH

We verblijven in het vakantiepark 'Marina Holyder' in Giffaumont-Champaubert. We huurden daar vijf chalets af.

We rijden naar ginds met car-pooling. Vertrekken op donderdag 11 november om 7u30 aan Syntra, Heimolenstraat te Sint-Niklaas. Terug op zaterdag 13 november in de namiddag.

DE UITSTAPPEN

Uiteraard zullen de meeste vogelkijkwandelingen in de buurt van het meer plaatsvinden. Maar we hebben toch nog enkele verrassingen in petto. Het programma kan natuurlijk onder (weers)omstandigheden aangepast worden.

Staan zeker op het programma : avondwandeling naar de Kraanvogels, vroegochtendwandeling naar de Kraanvogels, bezoek aan interessante natuurgebieden in de buurt

INSCHRIJVEN is noodzakelijk!

Neem daarvoor eerst en vooral contact op met Johan Vercauteren, tel 03/777 89 26 of johanvercauteren@telenet.be

ABLO VZW BESTAAT 40 JAAR!

**eerste studiedag
'duurzaam bouwen en duurzaam beheren'
op zaterdag 13 november om 10.30 uur.**

In de bibliotheek van Sint-Gillis Waas (Kerkstraat 67).

In de voormiddag presenteren we drie lezingen (voor details, zie www.ablo.be).

Na een **biolunch** is er de mogelijkheid om deel te nemen aan een thematour die we organiseren in samenwerking met de 'Ecobouwers opendeur' van de Bond Beter Leefmilieu.

Er kan ook deelgenomen worden aan een fietstocht naar de Koningsdijk onder begeleiding van natuurpunt Noord. Doorlopend kan men kennis maken met verschillende standen rond duurzaam bouwen en wonen.

Inschrijven voor deze GRATIS studiedag kan via ablolvzw@gmail.com of 03/7770158. Wil je deelnemen aan de bio-lunch, stort dan 9 euro op rekeningnummer, 409-5060061-03 met vermelding van: bio-lunch 13/11 Sint-Gillis en je naam.

Inschrijven voor de 'Ecobouwers opendeur' thematour kan via www.ecobouwers.be/open-klimaathuizen of via de campagne magazines die vanaf september in alle gemeentehuizen beschikbaar zullen liggen.

Je kan natuurlijk ook enkel deelnemen aan het voormiddag of aan het namiddag programma.

volgende studiedagen:

11 dec. 2010 'Biodiversiteit en trage wegen in het Waasland'.

15 jan. 2011 'Duurzame stedelijke ontwikkeling in het Waasland'.

19 feb. 2011 'Transitie is noodzakelijk'.

**STROBALENWONING UIT
TEMSE EN STRO-LEEMWONING
TE HAASDONK TE BEZICHTIGEN**

Op zaterdagnamiddag 6 november 2010.

Meer info: 03/ 775 19 31 en ook www.ecobouwers.be

Deze woningen zijn nog niet volledig afgevoerd, maar wel reeds bewoonbaar.

WATERWEGEN EN ZEEKANAAL

Gratis begeleide wandelingen in het gecontroleerd overstromingsgebied
 Kruikebeke - Bazel - Rupelmonde (1,5 tot 2 uur)
 Vertrek Kallebeek Bazel om 14 uur (aan het veer)
 Elke 2de zondag van de maand
 Zondag 12/09, 10/10, 14/11 en 12/12
 Inschrijven verplicht : info@jusbox of SMS naar 0473 94 25 62 of bel 03 283 64 70

**WELKOM IN HET
 EECKHOEKBOS
 TE WAASMUNSTER**

Het Eeckhoekbos is een privébos van 18 hectaren ten zuiden van de E17 en begrensd door de Groendreef, de Oudeheerweg-Heide en de Schrikkestraat. De eigenares van dit bos heeft ingespeeld op het Toegankelijkheidsbesluit van de Vlaamse Regering en heeft in overleg met de gemeente, de Bosgroep Oost-Vlaanderen Noord vzw en het Agentschap voor Natuur en Bos een specifieke toegankelijkheidsregeling uitgewerkt. Hierdoor wordt het gebruik van het bos duidelijk geregeld met eigen paden voor wandelaars, fietsers en ruiters. Het gebruik van de paden wordt in het bos aangeduid met de gepaste pictogrammen. Voor kinderen en jeugdverenigingen is een speelzone afgebakend van 3,3 ha. Door een gewijzigd politiereglement wordt tevens

alle gemotoriseerd verkeer uit het bos geweerd, met uitzondering van de aangelanden. Op drie toegangsplaatsen worden infoborden geplaatst met een overzichtskaart van het bos en met tekst en pictogrammen die de toegankelijkheidsregels voor de bezoekers verduidelijken.

Ter gelegenheid van de Week van het Bos wordt het Eeckhoekbos in die periode extra in de kijker gezet. Op zaterdag 16 oktober vanaf 13u30 wordt de toegankelijkheidsregeling officieel ingehuldigd. Inwoners kunnen deelnemen aan een gegidste boswandeling en voor jeugdbewegingen start een bosspel.

Afspraakplaats voor alle activiteiten is de tent aan het kruispunt van de Groendreef en de Oudeheerweg-Heide.

Programma:

- 13u45: start gegidste boswandeling 1
- 14u00: start bosspel voor jeugdbewegingen
- 14u15: start gegidste boswandeling 2
- 15u30 officiële inhuldiging

met persmoment

16u00: receptie aangeboden door het gemeentebestuur

In het Eeckhoekbos is ook plaats voor jeugdbewegingen en schoolgroepen

Op 16 oktober wordt het Eeckhoekbos officieel ingewandeld.

BIJEN, ONZE PASSIE VOOR DE NATUUR

Ben jij ook gepassioneerd door de natuur? Waarom dan niet door bijen? Wist je dat 80% van alle planten en meer dan 30% van onze groenten afhankelijk zijn van bestuivers waarvan de honingbij de belangrijkste is? Wist je dat de honingbij daadwerkelijk op wereldniveau aan het verdwijnen is? En wat dan met de biodiversiteit?

Eén van de redenen van de achteruitgang van de honingbij is de veroudering van de imkers.

Om dat tegen te gaan organiseert de WASE IMKERSBOND in samenwerking met de stad Sint-Niklaas en de gemeente Beveren een INITIATIEREEKS IMKEREN

DOELGROEP: vrouwen & mannen die willen starten als imker

INHOUD: weinig theorie - veel praktijk

LOCATIES : Walburg Sint-Niklaas en Hof ter Saksen Beveren

INFOMOMENT: Wil je meer weten kom dan **OP ZONDAG 14 NOVEMBER 2010** naar Hof ter Saksen Beveren van **10 tot 12 uur**

LESSEN: starten op zondag 20/02/2011 en gaan door tot in de zomer

INSCHRIJVING bij projectverantwoordelijke willy.devriese1@telenet.be 03 755 15 65 of uiterlijk 1 december 2010 op rekening nr. **068-0353160-10** met vermelding naam - adres en "initiatie imker wib" bijdrage 40€ (inclusief prachtig cursusboek) zie ook www.waseimkersbond.be

De bijenhal van de Wase Imkersbond (Hof ter Saksen) bestaat 25 jaar in 2011.

Wij plannen dan een toonstelling met als thema "Bijenhallen en -standen in de wereld".

het bestuur van
de Wase
Imkersbond

GEVLEKTE ORCHIS BIJ VZW DURME

Nieuwe vindplaats van gevlekte orchis (Dactylorhiza maculata) op één van de reservaatpercelen van vzw Durme

Na de vondst van een rietorchis vorig jaar op een hooilandje in ons reservaat De Buylaers, te Lokeren is vzw Durme een nieuw orchideeën-hooilandje rijker ! Op 14 juni werd door onze terreinwerker Bob op het reservaatperceel "Ten Rieland" te Waasmunster een exemplaar van gevlekte orchis gevonden. Het was al geweten dat de percelen van "Ten Rieland" tot de bloemenrijkste dotterbloemgraslanden van vzw Durme behoren. De massale aanwezigheid van dotterbloem, echte koekoeksbloem, tweerijige zegge alsook moesdistel, poelruit en wilde bertram getuigden daar reeds van. De ontdekking van een orchidee op één van die percelen is natuurlijk de kers op de taart en een beloning van ons jarenlang maai-beheer.

Gezien orchideeën het best groeien op schrale, voedselarme hooilanden gaan we ons beheer dan ook zoveel mogelijk aanpassen om dergelijk graslandtype te ontwikkelen. Er zal begonnen worden met het hooiland tweemaal per jaar te maaien om zodoende de verschraling te optimaliseren. Orchideeën als gevlekte orchis verdra-

gen niet veel concurrentie van grassen. Door een intensief maaibeheer verdwijnen grassoorten als witbol en grote vossestaart en komen veel ijlere vegetaties met oa reukgras en tweerijige zegge in de plaats. Dit zijn biotopen waar orchideeën als gevlekte orchis goed in gedijen. Eens het grasland voldoende verschraald is volstaat het om het maaibeheer om te schakelen naar één maai-beurt per jaar.

Hopelijk houdt de gevlekte orchis de volgende jaren stand en kan hij zelf uitbreiden !

BOSWITJE IN HET DURME LANDSCHAP

Tijdens één van mijn vele vlinderstreeptochten had ik op 6 Juni het voorrecht om een Boswitje te bewonderen niet ver van de Durme te Lokeren. In de Ardennen kom je deze wel vaker tegen, maar zover naar het noorden is wel uitzonderlijk. Misschien heeft de klimaatsverandering hier wel mee te maken en schuiven deze honkvaste soorten op. Het enige exemplaar is een mannetje en zijn vlucht verschilt duidelijk met andere witjes zoals het Klein koolwitje en het Klein geaderd witje. Tijdens deze wisselvallige dag zag ik echter meteen dat dit geen doodgewoon witje was. Zijn vlucht deed me onmiddellijk denken aan een Boswitje, maar hier ? Na het nemen van enkele foto's waren de twijfels verdwenen. Het Boswitje legt haar eitjes op Gewone rolklaver, veldlathyrus en andere vlinderbloemigen. Deze fragiele vlinder met smalle, ovale vleugels komt vooral voor op vochtige, warme graslanden en ruigten bij bos en struwelen. En in dit soort biotoop had ik deze ook gevonden.

Jurgen Couckuyt

KRUIDENAKKERS IN SINAAI EN ZELE

In de reservaten De Fondatie (Sinaai) en De Scheldebroecken (locatie Scheldebreek Zele) werden dit voorjaar enkele 'kruidenakkers' ingezaaid op plaatsen die ook vroeger als akker werden gebruikt. Kruidenakkers zijn akkers die worden ingezaaid met zaden die gewassen voortbrengen die zowel voor insecten (lente) als zaadetende vogels (winter) aantrekkelijk zijn. Kruidenakkers worden daarom nooit geoogst.

In De Fondatie gaat het over een perceel van ongeveer 50 are dat vzw Durme er vorig jaar kocht. Ook vroeger werd daar door een landbouwer (in het kader van fauna-braak) een mengsel ingezaaid dat in de winter een massa vogels (vooral kepen, vinken en groenlingen) voedsel verschafte. Deze keer werd gekozen voor een mengsel met als hoofdbestanddeel bladrammenas. Daaraan werden lijnzaad, koolzaad, raapzaad en zonnepitten toegevoegd.

In De Scheldebroecken werd voor de allereerste keer een oppervlakte van ongeveer 10 are ingezaaid met bladrammenas, gele mosterd en zomergerst.

Jan Maertens en Paul Vercauteren

NIEUWE WANDELINGEN IN AANBOD VAN VZW DURME

Al verschillende jaren is de toeristische route de Groene Boorden van Zele bekend. Zele is een verstedelijkte gemeente met een groene rand. Vanuit die rand zijn er verschillende natuurwandelmogelijkheden die ons langs minder bekende groene natuurpareltjes leiden.

Een eerste wandeling heeft als titel 'Langs de oude Scheldemeander in Berlarebroek, het verhaal van de Gratiebossen en de geschiedenis van Jan Praet'.

Er zijn verschillende vertrekpunten als mogelijkheid.

Op die natuurtocht komen ook de geschiedenis van het gebied aan bod en enkele historische weetjes over de rover Jan Praet en zijn bende,

met hun geheimtaal het Bargoens.

Een tweede wandeltocht kreeg als titel (idem als hierboven) 'Op stap in Hamme St.-Anna, langs sporen van vroegere adel en hun bezittingen langs de Durme'. Die tocht voert ons langs de grens van Zele en Hamme St.-Anna. Op de wandeling staan het natuurschoon en enkele van onze natuurgebieden langs de Durme en omgeving centraal. Ook vroegere adellijke bewoners hebben hun sporen in het gebied nagelaten.

We kruisen een stuk van de Durmeboorden wandelroute met afbeeldingen van hoe kunstschilder André Bogaert zijn (het?) Durmelandschap vereeuwigd heeft.

Tenslotte de derde nieuwe wandeling die vertrekt van aan de Kerk van Zele Huivelde. Die kreeg als titel 'Langs groene stapstenen tussen Huivelde en Zogge'.

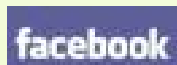
Op die wandeltocht maken we kennis met enkele historische relictten en natuurpareltjes die min of meer verdoken en verspreid liggen in een landschap op de grens tussen de Durme en de Scheldevallei.

Met dit nieuwe aanbod willen we enkele minder bekende mogelijkheden in de kijker zetten en daarmee natuur en cultuur met elkaar verweven.

Voor info over die wandelingen kan je terecht bij Patrick De Brauwer 052 44 88 38

VZW DURME OP FACEBOOK

Foto's bekijken of plaatsen van activiteiten of natuurgebieden van vzw Durme, in contact komen met mensen die met natuur in de regio begaan zijn? Dat kan! Ben je al lid van Facebook, dan kan je een vriendensuggestie sturen naar vzw Durme. Nog geen Facebook profiel, maak er dan snel eentje aan!

Onze profielnaam: Vzw Durme en ons mailadres: vrijwilliger@vzwdurme.be

SCHUIF 'M OP!

3

4

5

6

ABLO VZW EN HET WASE RINGCOMITÉ PLAATSTEN OP 15 JULI EEN PROTESTBORD LANGS DE E17 (1)

De Vlaamse regering moet ook het MECCANO-tracé onderzoeken en evenwaardig behandelen. Meer info op www.haasdonk.com

Het 22 km lange Meccano-tracé bestaat oa uit 6 tunnels. Enkel in havengebied gaat het tracé bovengronds. De hinder voor omwonenden en voor Antwerpen zelf is minimaal. Elk plaatje hieronder is een verhaal op zichzelf.

1

WAAROM
BAM-tracé NEE
en
MECCANO JA ??

2

**WASE ACTIEGROEPEN
ABLLO VZW EN RINGCOMITÉ
PLAATSEN PROTESTBORD
LANGS E17 (2)**

De Westtunnel uit het Meccanoplan is nodig voor het Waasland!

Wie vanaf de Liefkenshoektunnel op de R2 richting Waasland rijdt, kan de indruk krijgen dat de weg daar stopt aan de E34 in Kallo en er een missing-link – *de Wase grote ring, de rechtstreekse verbinding met de E17 te Haasdonk* – ontbreekt.

Men moet evenwel het **probleem in een groter geheel** bekijken omdat de E17 te Haasdonk **geen eindbestemming** is. Daarom is de beslissing uit het Master 2020plan van de Vlaamse regering (31 maart 2010) om de E34 tot autosnelweg om te vormen en de R4 (Gent-Zelzate) aan te passen met ongelijkgrondse kruisingen) **een stap in de goede richting**.

Vanaf de Liefkenshoektunnel kan dan vlot en veilig richting Gent (en Frankrijk) worden gereden! En omgekeerd natuurlijk.

Het Waasland vraagt dit reeds 25 jaar!

Anderzijds bestaat er tussen de R2 te Kallo en de E17 reeds een autosnelwegverbinding via Antwerpen Linkeroever. Maar hier spelen de “geesten” blijkbaar een te grote rol. Wie vanop de E17 naar de Waaslandhaven of de Liefkenshoektunnel wil, moet vlak voor de Kennedytunnel “terug” rijden. Dat is blijkbaar psychologisch een te moeilijke opgave.

NIET een nieuwe autosnelwegverbinding door de schaarse open ruimte van het Waasland, WEL de Westelijke tangent-tunnel (westelijke bretel) is daarom “het ei van Columbus”

➤ Dit is een ondergrondse verbinding tussen E17 en E34 waar de onderlinge afstand beperkt is (ongeveer 4 km).

➤ De méérafstand t.o.v. het (sterk gecontesteerde) Grote Ring tracé is ongeveer 4,5 km, wat relatief weinig is.

➤ De ‘afslag Westtunnel’ op de E17 is psychologisch ver genoeg gelegen van de Kennedytunnel

➤ De ‘afslag Westtunnel’ op de E17 is gesitueerd in een zone waar de huidige gemiddelde Kennedytunnelfile ongeveer begint. Afslaan naar de Westtunnel is filevrij rijden.

➤ Past in het plaatje van het Meccanotracé (3 opeenvolgende tangentes tussen E17, E34, E19 en E313).

➤ Past ook in het plaatje van het **plan der Wase burgemeesters:**

• a) *De verbreding van de E17 tussen Sint-Niklaas en de Krijgsbaan (te Melsele), zodat een lange filevrije voorsortering kan gebeuren voor de afslag naar de Westtunnel.*

• b) *De Sint-Niklase Oostelijke tangent is al enkele jaren gepland om de Sint-Niklase verkeersproblemen op te lossen. Die Sint-Niklase Oostelijke tangent, een stukje N70 en de kleinschalige verbinding N70 – E34 (omheen Nieuwkerken en Vrasene) worden in het burgemeestersplan voorgesteld als interne Wase verbindingen. De Westtunnel is daarom een garantie om de doorgaande verkeersstromen op te vangen zodat het burgemeestersplan echt kan slagen! Verder onderzoek kan later uitwijzen of die kleinschalige verbinding tussen N70 en E34 door schaarse open ruimte wel echt nodig is.*

► Als het volledige Meccano tracé kan worden aangelegd, zal de E17 tussen de Krijgsbaan en de Kennedytunnel drastisch minder (vracht-)verkeer te verwerken krijgen. Dit betekent letterlijk en figuurlijk een **herademing voor Zwijndrecht**.

ABLLOvzw ijvert reeds 40 jaar voor het behoud van open ruimte in het Waasland.

Het Waasland was tot in de jaren '50 een groot open ruimtegebied waarbij de landbouw een cruciale rol speelde.

Door zijn ligging – nabij Antwerpen en de haven – heeft het Waasland vooral aan de oostzijde een enorme omwenteling gekend op vlak van ruimtelijk voorkomen: de Waaslandhaven (vroeger uitgestrekte polders) ; de E17, de E34, de hoogspanningslijnen, de KMO-zones, de verstedelijking, ...

Om het landelijk karakter van het Waasland toch minimaal te beschermen moet een nieuwe doorsnijding met een bovengrondse autosnelweg absoluut vermeden worden.

Perstekst 15 juli 2010

ABLLOvzw

**NIEUWE STUDIE ONTHULD :
HET MECCANOTRACÉ IS
SUPERIEUR AAN DE
OOSTERWEEVERBINDING.**

Het onderzoek van T&M Leuven vergelijkt de verkeerstechnische en economische aspecten van twee projecten: de **Oosterweelverbinding (=BAM-tracé)** met tol en een vrachtverbod voor de Kennedytunnel **EN** het **Meccanotracé** met een trajectheffing. Het onderzoek werd uitgevoerd in opdracht van Forum 2020.

Uit het onderzoek blijkt dat de uitvoering van het Meccanotracé, samen met een trajectheffing de Kennedytunnel en de zuidelijke ring beter ontlast dan de Oosterweelverbinding (met verbreding van de ring, vrachtverbod in de Kennedytunnel en tol).

Pleiten voor de MECCANO ipv BAM, betekent niet dat ABLLO duurzame vervoerswijzen vergeet. Daarvoor verwijzen we naar de diverse voorstellen die ABLLOvzw de laatste jaren heeft gepubliceerd ivm spoorlijnen 52, 54 en 59; voorstellen over de tram naar Beveren, aanpassingen van het station Sint-Niklaas enz.

Maar nu gaat de Vlaamse Regering voor Antwerpen een cruciale beslissing nemen. ABLLO wil dat men kiest voor de beste oplossing. Vandaar ons pleidooi voor het MECCANO-tracé.

Na bekendmaken van de onderzoeksresultaten is het protestbord ver"beter"d.

Enkele resultaten:

► Het Meccanotracé werkt. Het Meccanotracé (met trajectheffing) zal de Kennedytunnel met 44% ontlasten tegenover 36 % voor de Oosterweelverbinding (met tol en verbreding van de ring) Voor de Oosterweelverbinding is er bovendien een verbreding van de Ring nodig om de congestie weg te werken. Bij het Meccanotracé niet.

► Het Meccanotracé (met trajectheffing) wordt drukker dan de Oosterweelverbinding (met tol en verbreding van de ring).

► De congestie verdwijnt door het Meccanotracé (met trajectheffing) zowel aan de Kennedytunnel als op de R1 in Berchem/Borgerhout

De resultaten van deze studie kan je vinden op www.haasdonk.com

Ring-comité

FOTO'S
VROEGER
EN NU

JAREN DERTIG

De Moervaart in Moerbeke is een deels gekanaliseerde natuurlijke waterloop (één van de vele vaarten en leden in Moerbeke). De Moervaart werd gebruikt door kleine vrachtschepen om zand, bakstenen, cement, aal (!), suikerbieten... te vervoeren. Er zijn ook nog twee scheepswerven geweest. Op de oude foto ziet men een schip aangemeerd bij de firma Van Mele (bouwmaterialen). Thans wordt de Moervaart enkel gebruikt voor pleziervaart.

De Moervaart is bijzonder sterk vervuild geweest, waardoor de bewoning aan de oevers terugliep; thans is de waterkwaliteit fel verbeterd en is de omgeving gegeerd.

Bijna over de gehele lengte van de Moervaart op grondgebied Moerbeke loopt een fietspad (zie foto).

De Dambrug (in de jaren 30 draaibrug , nu ophaalbrug) op de baan van Moerbeke naar Eksaarde is nu beschermd samen met de twee andere gelijkaardige bruggen over de Moervaart in Moerbeke.

Met dank aan Cyriel Aper en Guido Hullebroeck.

2010

A.B.L.L.O. vzw

Actiecomité ter Beveiliging van het Leefmilieu op de Linkeroever en in het Waasland:

Postbus 7, 9100 Sint-Niklaas

Secr. Erik Rombaut,

Stationsstraat 126,

9170 Sint-Gillis-Waas.

© + fax 03/770 71 47

erik.rombaut@scarlet.be

www.abllo.be

ONS STREVEN vzw

Milieuwerkgroep Tielrode :

B.A. Heymanstraat 92,

9140 Tielrode.

©03/771 20 92 of 03/711 04 43

www.onsstreven.be

info@onsstreven.be

DE RAAKLIJN

Vereniging voor kwaliteit van de leefomgeving te Belsele:

F. De Beleyr, Kleemstraat 89,

9111Belsele. ©03/722.07.62

firmin.de.beleyr@telenet.be

www.deraaklijn.be

RING-COMITÉ (= Actiecomité

Neen aan de Grote Ring)

Gilbert Cant, Perstraat 88,

9120 Haasdonk © 03/775.19.31

haasdonk.com@gmail.com

www.haasdonk.com

Vriendenkring NATUUR- HUIS PANNEWEEL

Jan DHollander

Bergstraat 25,

9170 De Klinge

© 03/770.64.26

info@panneweel.be

www.panneweel.be

ECOTEST

Milieuvereniging gemeente Temse:

Negenoostraat 3, 9140 Steendorp

© 03/774 22 57

DURME vzw

www.vzwdurme.be

info@vzwdurme.be

➔Afdeling Lokeren-Moerbeke- Sint-Niklaas-Stekene:

Domien Van Parys

Molsbergenstraat 1,

9160 Lokeren

© + fax 09/348 30 20.

andre.verstraeten@scarlet.be

➔Afdeling Zele - Berlare - Wichelen :

Jan Maertens,

Dijkstraat 182,

9240 Zele,

© 052 / 45 31 41

donk@vzwdurme.be

NATUURPUNT

➔Afdeling Hamme

Frans Van Havermaet,

Rijbunder 1,

9220 Hamme,

© 052/471893

frans.van.havermaet@telenet.be

➔ Waasland NOORD

Marc Bogaerts, Bormte 24

9190 Stekene, © 03/779.89.31

voorzitter@panneweel.be

www.natuurpunt.be/waaslandnoord

➔ Zuid-Waasland

Liliane Verbeke, Cauwerburg 15

9140 Temse,

© 03/771.17.43

www.natuurpunt-zuid-waasland.be

➔ Moervaart-Zuidlede

Dirk Van Pottelberg

Spelonckvaart 38, 9180 Moer-

beke-Waas & 09/346 95 68

dirk@heidebos.be

www.heidebos.be

WASE IMKERSBOND :

Willy Devriese,

Drie Lindekens 48,

9120 Beveren

© 03/755 15 65

waseimkersbond@telenet.be

V.E.L.T.

Vereniging voor Ecologische Leefwijze en Tuinieren

Temmermans Marc

Watermolendreef 126

9100 Sint-Niklaas

marc.temmermans@telenet.be

J.N.M.

Jeugdbond voor Natuur en Milieu

➔afdeling Waasland

Else Vandaele

Kiekenhaag 67

9190 Stekene

© 03 789 09 06 / 0499 13 05 32

elsevandaele@gmail.com

www.jnm.be/waasland

➔afdeling Durmeland,

De Brauwer Neleke

Driesstraat 105

9240 ZELE

© 052/44 88 38 © 0498/77 49 70

debrauwer_neleke@scarlet.be

www.jnm.be/durmeland

VOGELBESCHERMING VLAANDEREN

Schuttershof 14, 9100 Nieuw-kerken, Sint-Niklaas.

Jan Rodts ©03/296 26 80

info@vogelbescherming.be

www.vogelbescherming.be

HOF TER SAKSEN

Arboretum & groendienst

©03/775 28 51 Haasdonkbaan

101 , 9120 Beveren

HORTUS TER SAKSEN vzw

August De Boeckstraat 17, 9120

Beveren. © 03/755.23.26

C.V.N. Centrum voor natuur en

milieueducatie -regio Waas

D. De Roose,

Schauselhoekstraat 18,

9140 Temse, © 03/771.49.24

Druk in de Weer

Forelstraat 35,

9000 Gent

Tel. 09 224 29 14

info@drukindeweer.be

'T GROENE WAASLAND

Hoofredactie Dirk Hylebos - Fortenstraat 99
9250 Waasmunster - 052/46 30 51
Boekhouding Maarten Geeraerts - Klingedijkstraat 37A
9170 Sint-Gillis tel 03/234 08 13
rek. nr. 000-1709871-52
Vormgeving en coördinatie : 🍏 Maria Van de Vyver 🍏
🍏 Gilbert Cant 03/775 19 31 🍏
e-mail : groene.waasland@gmail.com
Abonnement 7 EURO Oplage 1400 exemplaren

't groene waasland verschijnt **in januari,**
maart, mei, september en november.

Wie een abonnement wenst op dit tweemaandelijks tijdschrift *'t groene waasland* kan dit
*** door 7 EURO over te schrijven naar 't groene waasland op het nr 000-1709871-52**
met vermelding abonnement *'t groene waasland 2010*
en is dan tevens *'toegetreden'* lid van de regionale vzw ABLLO.
*of via een contactadres van één of andere vereniging, die U vindt op de vorige bladzijde

Inhoud:

2.....	Voorwoord	ABLLOvzw
3.....	Definitieve uitspraak in rechtsgeding Ruilverkaveling Meerdonk	Natuurpunt en ABLLO
4.....	VELT is laureaat van de Prijs voor het Vrijwilligerswerk 2010	VELT
4.....	Zwaluwen, dapper, frivool en bedreigd	ABLLOvzw
5.....	Boomplantacties in het Waasland	Natuurpunt
6.....	Natuurschooldagen 2010	Ons Streven
7.....	Bewaar de Paaldenpolder	Ons Streven
7.....	Kleineige feesten op de Roomkouter in Steendorp	Nine van Hoyweghen
8.....	De energiejacht is geopend!!	ABLLOvzw
8.....	Gratis info-avonden over duurzaam bouwen en wonen	ABLLOvzw
9.....	Een dierbaar vrijwilliger van Vzw Durme overleden	vzw Durme
10	...En toch blijft men maar ontbossen....	ABLLOvzw
12	...Samenleven met de vos? Yes, we can!	Vogelbescherming Vlaanderen
13	...Kalender en kalender-info		
24	...Durmesprokkels	vzw Durme
26	...ABLLO vzw en het Wase Ringcomité plaatsten protestbord langs de E17 (1)	ABLLOvzw
28	...ABLLO vzw en het Wase Ringcomité plaatsten protestbord langs de E17 (2)	ABLLOvzw
29	...Het Meccanotraccé is superieur aan de Oosterweelverbinding.	Ringcomité
30...	Foto's vroeger en nu		

Tweemaandelijks natuur- en milieutijdschrift, 30ste jaargang - nr 4; september 2010 - nr 166

verantwoordelijke uitgever : Willy Van Overloop, Eikenlaan 13, 9111 Belsele

REDACTIE : Liliane Verbeke (*foto's*), Marc Temmermans, Jenny De Laet, Jef Verspecht, Michaël Crapoen, Nine Van Hoyweghen, Dirk Hylebos, Gilbert Cant (*foto's*).

Alle teksten voor het volgend nummer moeten binnen zijn **vòòr 25 oktober 2010** via E-mail-adres : groene.waasland@gmail.com of schriftelijk bij Gilbert Cant, Perstraat 88, 9120 Haasdonk